

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I PRIRODE

10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 14
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

KLASA: UP/I 351-03/12-02/203
URBROJ: 517-06-2-1-1-13-17
Zagreb, 26. rujna 2013.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode na temelju članka 74. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 110/07) i odredbe točke 4. Priloga I. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 64/08 i 67/09), a u vezi s člankom 277. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13), povodom zahtjeva nositelja zahvata LIKA-FENIKS d.o.o. iz Udbine, Kurjak 32, radi procjene utjecaja na okoliš vjetroelektrane Udbina – faza B, donosi

R J E Š E N J E

- I. Zahvat – vjetroelektrana Udbina ukupne snage 120 MW – faza B na lokaciji 3 Palež – Podlapača i lokaciji 4 Rebićka gradina – Srednja Gora, nositelja zahvata LIKA-FENIKS d.o.o. iz Udbina, Kurjak 32, a temeljem Studije o utjecaju na okoliš koju je izradio OIKON d.o.o. iz Zagreba – prihvatljiv je za okoliš i ekološku mrežu uz primjenu mjera zaštite okoliša i mjera ublažavanja utjecaja na ciljeve očuvanja ekološke mreže (A) te uz program praćenja stanja okoliša i ekološke mreže (B) kako slijedi:**

A. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA I MJERE UBLAŽAVANJA UTJECAJA NA CILJEVE OČUVANJA EKOLOŠKE MREŽE

A. 1. MJERE ZAŠTITE TIJEKOM PROJEKTIRANJA, PRIPREME I GRAĐENJA

Vode

1. Smanjiti mogućnost otjecanja veće količine vode prometnicama usmjeravanjem dreniranja pojedinih dionica u postojeće vrtače.
2. Odabrati jedan radni plato vjetroagregata koji će se koristiti za parkiranje mehanizacije. Plato izvesti kao nepropustan te osigurati pročišćavanje oborinskih voda uljnim separatorom prije upuštanja u podzemlje. Navedeni sustav odvodnje održavati, povremeno ga čistiti te redovito kontrolirati njegovu ispravnost.
3. U slučaju korištenja vjetroagregata s uljnim transformatorima predvidjeti nepropusne uljne jame dovoljnog kapaciteta za prihvat eventualno iscurjelog ulja.
4. Radove s mehanizacijom izvoditi uz potrebni oprez, a u slučaju akcidenata postupiti prema Operativnom planu za provedbu mjera sprječavanja širenja i uklanjanja iznenadnog onečišćenja voda.
5. Na gradilištu osigurati dovoljan broj kemijskih WC-a za radnike i osoblje gradilišta sa spremnikom za sanitarne otpadne vode prema sanitarnim propisima, koji će se prazniti putem ovlaštene pravne osobe.
6. Pretakanje goriva i servisiranje strojeva izvoditi izvan lokacije zahvata, na za to predviđenom mjestu.
7. Izvlačenje drvene mase uklonjene sa šumom pokrivenog područja pristupnih i servisnih cesta i lokacija vjetroagregata izvoditi isključivo lakim traktorima u suhom razdoblju radi sprječavanja stvaranja bujica i zamuljivanja vode u podzemlju.

Tlo

8. Kao sastavni dio Idejnog projekta za potrebe ishođenja lokacijske dozvole izraditi projekt gradilišta kojim će se odrediti privremena odlagališta materijala i otpada te površine za parkiranje vozila na način da se utjecaj na okoliš smanji na najmanju moguću mjeru.
9. Gdje god je moguće, koristiti već postojeće ceste i putove kao pristup gradilištu.
10. Prilikom izvođenja zemljanih radova humusni sloj privremeno deponirati i koristiti prilikom sanacije okolnog prostora (usjeci, nasipi, prostor oko vjetroagregata, ceste) što je potrebno detaljnije sagledati i razraditi u okviru projekta krajobrazne sanacije uz osiguranje nadzora izvođenja radova od strane stručnjaka (pedologa – ekologa i krajobraznog arhitekta).
11. Predvidjeti standardne mjere zaštite i sanacije tla od erozije koje podrazumijevaju uređenje okoliša oko svakog vjetroagregata i trafostanice, sadnju bilja dozvoljene visine, zatravnjenja padina, itd.
12. Smanjiti mogućnost erozije vodom na način da se na pristupnim i servisnim prometnicama na određenom razmaku (prema stanju na terenu) izvedu poprečni kanali za odvodnju vode.
13. Odvodne jarke projektirati tako da smanje eroziju, a tamo gdje se to ne može izbjeći, ugraditi muljne brane koje je potrebno redovito čistiti.
14. Zemljani materijal nastao prilikom iskopa iskoristiti za gradnju potrebne infrastrukture te za uređenje površina uz cestu i prilikom sanacije okolnog prostora. Višak odložiti na trajnu deponiju na za to određeno mjesto, a nikako "zaravnati" u sastav prirodne vegetacije. On ne smije biti ni na koji način onečišćen niti u svom sastavu imati otpadne i druge materijale neprirodnog podrijetla.

Šumski ekosustavi

15. Prilikom pripremnih radova voditi računa o uređenju rubnih dijelova gradilišta, kako bi se spriječilo izvaljivanje stabala na novonastalim rubovima i klizanje terena.
16. Odmah nakon prosijecanja šumskog područja uspostaviti i održavati šumski red, tj. ukloniti panjeve, izraditi i izvesti svu posječenu drvenu masu na način kako je definirano u mjeri 7.
17. Osobitu pažnju prilikom gradnje posvetiti rukovanju lakozapaljivim materijalima i otvorenim plamenom, te alatima koji mogu izazvati iskrenje.

Flora i staništa

18. Probijanje i krčenje pristupnih putova i servisnih cesta izvoditi pažljivo, kako ne bi došlo do nepotrebnog oštećivanja prirodne vegetacije.
19. Na gradilištu osigurati priručna sredstva (materijali za upijanje, piljevina i sl.) za brzu intervenciju u slučaju izlivanja motornog ulja ili ulja iz hidraulike strojeva.
20. Pripreme i graditeljske radove izvoditi u zoni koja je projektom određena za izgradnju (koridor pristupnih i servisnih cesta, radni pojas i manipulativni prostor za montažu vjetroagregata) zbog što manjeg narušavanja prirodne morfologije staništa i očuvanja autohtone flore i vegetacije, odnosno zaštićenih biljnih vrsta.
21. Zabranjeno je u vrtače, sitaste ponore i dolce odlagati iskopani materijal i otpad ili iz njih vaditi matični supstrat.
22. Nakon završetka radova u radnom pojasu i ostalim privremeno korištenim površinama tijekom izgradnje zahvata razrhliti površinu tla, kako bi površine čim prije obrasla vegetacija.
23. U slučaju pojave invazivnih biljnih svojti, ponajprije vrste *Ambrosia artemisifolia* L., osobito na području radnog pojasa, na prostoru za smještaj mehanizacije i drugim površinama gradilišta, poduzeti uklanjanje svih jedinki tih svojti.

Fauna i ekološka mreža

24. U slučaju nailaska na speleološki objekt (špilja, jama, ponor, kaverna) na području izvođenja radova, odmah zaustaviti radove u neposrednoj blizini i o tome izvijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove zaštite prirode te postupiti po rješenju nadležnog tijela.
25. Trasu pristupne ceste projektirati na način da se špilja Gradine zaobiđe na udaljenosti od najmanje 100 m.

26. Planirati izvođenje radova (sječu visoke vegetacije) izvan perioda kritičnog za gniježđenje ptica i formiranje porodiljnih kolonija šišmiša (od 1. travnja do 15. kolovoza), odnosno radove treba izvesti u periodu od 16. kolovoza do 31. ožujka.

Mjere zaštite ptica

27. U svrhu zaštite ptica od sudara s elisama vjetroagregata tijekom dana, vršne dijelove krakova elisa obojiti crvenom bojom i/ili UV bojama kako bi bile što uočljivije (naročito grabljivicama).
28. U svrhu zaštite ptica od elektrokcije i elektrokolizije s novim priključnim 110 kV dalekovodom pri njegovom projektiranju i gradnji potrebno je slijediti upute Konvencije o zaštiti migratornih vrsta („Bonska konvencija“) opisane u smjernicama za zaštitu ptica od stradavanja na električnim vodovima.

Mjere zaštite šišmiša

29. U slučaju potrebe osvjetljavanja gradilišta, koristiti svjetleća tijela žute ili crvene svjetlosti koja ne privlače kukce, s osvjetljenjem usmjerenim prema tlu.
30. U razdoblju od 2 tjedna prije početka radova, odnosno rušenja stabala u svrhu izgradnje pristupnih cesta i manipulativnih platoa, stručnjak za šišmiše treba pregledati sva stabla predviđena za rušenje. Prema starosti, visini stabla, opsegu debla i broju šupljina treba utvrditi njihov značaj kao prebivališta šišmiša. Na temelju rezultata istraživanja, potrebno je prilagoditi vrijeme sječe stabala na način da se izbjegne stradavanje šišmiša i prema potrebi predložiti dodatne mjere zaštite.
31. Nakon sječe/rušenja zrelih stabala ostaviti stablo 24 sata na mjestu prije uklanjanja kako bi se omogućilo eventualno prisutnim šišmišima i ostaloj fauni da napusti stablo.

Divljač

32. U suradnji s lovoovlaštenicima premjestiti zatečene lovnogospodarske i lovnotehničke objekte (hranilišta, pojilišta, solišta, čeke itd.) na druge prikladne lokacije ili nadomjestiti novim.

Krajobraz

33. Kao sastavni dio Idejnog projekta za potrebe ishođenja lokacijske dozvole izraditi Projekt detaljne analize i valorizacije krajobrazza za predmetni zahvat s ciljem usklađivanja svih prostornih čimbenika na području zahvata i optimizacije smještaja programskih sadržaja vjetroelektrane. Cilj je utvrditi ograničenja i definirati smjernice za smanjivanje utjecaja na najmanju moguću razinu, a koje je potrebno uklopiti u Idejni projekt predmetnog zahvata.
34. U Projektu detaljne analize i valorizacije krajobrazza potrebno je, među ostalim:
- posebnu pažnju posvetiti razmještaju i eventualnom smanjivanju broja vjetroagregata na segmentu 3 za što je potrebno izraditi zasebnu analizu ranjivosti kvaliteta krajobrazza tog segmenta
  - analizirati nedavno izgrađene prometnice za potrebe gospodarenja šumama na segmentu 3 i mogućnost korištenja tih trasa za potrebu izgradnje prometnica vjetroelektrane
  - odrediti lokaciju za trajni deponij viška materijala na području predmetnog zahvata
35. U sklopu Projekta detaljne analize i valorizacije krajobrazza izraditi i Projekt krajobraznog uređenja izravnog područja degradacije prilikom izgradnje. Osnovni cilj je dati prijedlog za sanaciju krajobrazza nakon prestanka izvođenja svih građevinskih radova.
36. Od biljnih vrsta za sanaciju svih zahvatom oštećenih područja (usjeci, zasjeci, nasipi, prostor oko vjetroagregata, ceste) koristiti samo autohtone vrste koje se javljaju u sastavu vegetacijskih zajednica prisutnih na širem području zahvata.
37. Projekt detaljne analize i valorizacije i projekt krajobrazne sanacije mora izraditi stručnjak ovlašteni krajobrazni arhitekt.
38. Projektom dokumentacijom predvidjeti boju stupova i rotora vjetroagregata koja će se najmanje isticati u krajobrazu-mat bijela, svijetlo siva te boju koja nema blješteći efekt.
39. Prilikom projektiranja i izvođenja zahvata voditi računa o očuvanju vrijednih strukturnih elemenata – suhozida od rušenja i oštećivanja, zbog čega je u Projektu detaljne analize i valorizacije krajobrazza potrebno evidentirati sve suhozide na području zahvata. Suhozidi se na području obilježenoj kao 'kultura suhozida' u

Prostornom planu uređenja općine Udbina ne smiju rušiti tijekom bilo koje faze izgradnje vjetroelektrane, dok je za ostale suhozide potrebno optimizirati položaj vjetroagregata s pripadajućim platoima, te pristupnih i servisnih cesta na način da u najmanjoj mogućoj mjeri uzrokuju bilo kakva oštećenja suhozida. Ako se tijekom radova neki suhozid ipak ošteti, potrebno ga je sanirati, tj. dozidati istim materijalom i načinom izvedbe do prvobitnog oblika.

40. Eventualni viškovi materijala nastali građevinskim radovima se ne smiju deponirati u vrtače i u/na suhozidne elemente.
41. Sve površine gradilišta i ostale zone privremenog utjecaja nakon završetka radova treba sanirati prema projektu krajobraznog uređenja.

Kulturna baština

42. Stalni arheološki nadzor provoditi tijekom zemljanih radova na izgradnji turbina i pristupnih putova na lokacijama potencijalnih arheoloških lokaliteta na položaju vjetroturbina T3-4 na segmentu 3 „Palež – Podlapača“ i T4-15 (Pištalica, kota 874) na segmentu 4 „Rebička gradina – Srednja Gora“.
43. Prilikom izrade Idejnog projekta za potrebe ishoda lokacijske dozvole servisnu cestu odmaknuti iz neposredne blizine bunara na lokaciji Vrh-bunar, te osigurati da se bunar ne uruši uslijed radova i vibracija prilikom prolaska mehanizacije.
44. Provoditi povremeni arheološki nadzor tijekom svih zemljanih radova na izgradnji vjetroelektrane.
45. U slučaju da se tijekom zemljanih radova na izgradnji turbina i pristupnih putova naiđe na materijalne tragove kulturnog sloja, navedeni radovi se moraju prekinuti i o nalazu obavijestiti nadležni Konzervatorski odjel Ministarstva kulture RH (Konzervatorski odjel Gospić).
46. Šterne, bunare, lokve (pojilišta za divlje životinje) i druge akumulacije vode, kao i druga tradicijska obilježja u prostoru (suhozidne ograde, vrtače, stare putove) koja su izravno ugrožena izgradnjom vjetroelektrane treba u najvećoj mogućoj mjeri zadržati intaktne, odnosno vratiti ih nakon radova u prvobitno stanje.

Promet

47. Tijekom izvođenja zahvata, kretanje teške mehanizacije ograničiti na postojeću cestovnu infrastrukturu ili putove. Transport dijelova vjetroelektrane izvoditi na način da se ne ugrozi sigurnost i odvijanje prometa na javnim cestama. Oštećene prometnice i putove nakon završetka radova sanirati i vratiti u prvobitno stanje.
48. Rasute (sipke) terete prilikom transporta javnim prometnicama pokriti zaštitnim pokrivačem radi sprečavanja prašenja.

Buka

49. Najveća ukupna zvučna snaga pojedinog vjetroagregata ne smije prelaziti graničnu razinu od 106.5 dB(A).
50. Građevinske radove izvoditi tijekom dnevnog razdoblja kad dopuštena ekvivalentna razina buke iznosi 65 dB(A). U razdoblju od 08.00 do 18.00 sati dopušta se prekoračenje ekvivalentne razine buke od dodatnih 5 dB(A). Pri obavljanju građevinskih radova noću, ekvivalentna razina buke ne smije prijeći vrijednost od 45 dB(A).
51. U slučaju miniranja obavijestiti stanovništvo obližnjih naselja o terminima radova. Miniranje smije obavljati samo za to ovlaštena tvrtka prema pravilima struke i to u vremenu do 08:00 do 17:00 h.

Mjere zaštite od zaleđivanja

52. Na vjetroagregatima u blizini građevinskih područja naselja Podlapača – Donje Selo (T3-4) i Čojluk (T4-20) predvidjeti sustav kontrole zaleđivanja lopatica uz mogućnost zaustavljanja vjetroagregata ili odleđivanja lopatica u slučaju pojave leda.

Mjere gospodarenja otpadom

53. Planirati odgovarajuću površinu na kojoj će se privremeno skladištiti otpad nastao tijekom izgradnje.
54. Organizirati odvoz otpada ovisno o dinamici izgradnje.

55. Građevni otpad odvojeno sakupljati te oporabiti i/ili zbrinuti putem ovlaštene osobe koja obavlja djelatnost gospodarenja otpadom.
56. Ambalažni otpad skupiti, ovisno o vrstama ambalaže, u spremnike, te zbrinuti putem ovlaštene osobe koja obavlja djelatnost gospodarenja otpadom.
57. Opasan otpad odvojeno skupljati i skladištiti u posebnim spremnicima te predati ovlaštenoj osobi koja obavlja djelatnost gospodarenja otpadom.

A. 2. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA TIJEKOM KORIŠTENJA ZAHVATA

Flora i staništa

58. Prilikom održavanja vegetacije rubnog pojasa uz servisne i pristupne ceste, priključnog dalekovoda 110 kV te rubnih prostora okolnog platoa vjetroagregata i trafostanice zabranjeno je koristiti kemijska sredstva (herbicidi, defolijanti i sl.).

Fauna i ekološka mreža

59. U svrhu zaštite divljih životinja (posebno velikih zvijeri u šumskim staništima) od uznemiravanja i stradavanja, postaviti rampe na pristupne/servisne putove izgrađene u sklopu predmetnog zahvata, u suradnji sa stručnom službom za provedbu lovnogospodarske osnove i lovočuvarskom službom lovoovlaštenika.

Mjere zaštite ptica

60. U svrhu zaštite ptica od sudara s elisama vjetroagregata tijekom noći, koristiti minimalno osvjetljenje koje je propisano zbog avio-sigurnosti za građevine ovog tipa kako bi se izbjeglo njihovo privlačenje. Ukoliko je potrebno osvjetljenje, koristiti crveno ili žuto pulsirajuće svjetlo.

Mjere zaštite šišmiša

61. U svrhu zaštite šišmiša od sudara s elisama vjetroagregata, u slučaju potrebe osvjetljavanja vjetroagregata tijekom njihova rada, koristiti svjetleća tijela žute ili crvene svjetlosti, čije osvjetljenje ne smije biti konstantno nego treptajuće.
62. U svrhu zaštite šišmiša od sudara s elisama vjetroagregata, minimalnu proizvodnu brzinu vjetra (eng. „cut-in speed“; CiS) u razdoblju nezanemarive aktivnosti šišmiša potrebno je regulirati za svaki vjetroagregat zasebno. Razdobljem nezanemarive aktivnosti šišmiša podrazumijevaju se svi vremenski intervali za koje istovremeno vrijedi sljedeće:
  1. šišmiši nisu u hibernaciji - na lokaciji zahvata odnosi se na razdoblje od 1. travnja do 1. studenog,
  2. šišmiši su aktivni – vremenski interval između jednog sata prije zalaska do jednog sata poslije izlaska Sunca,
  3. vremenski uvjeti prikladni su za aktivnost šišmiša (bez vertikalne oborine; temperatura zraka veća je od 10°C) i
  4. područje konkretnog vjetroagregata svrstano je (na temelju monitoringa prije izgradnje) u srednji, veliki ili vrlo veliki stupanj korištenja prostora od strane faune šišmiša (SKP = 2, 3 ili 4).

Regulacija CiS vrijednosti određuje se za pojedinačne vjetroagregate u funkciji aktualne temperature zraka i stupnja korištenja prostora od strane faune šišmiša, uz uvažavanje udjela vrsta posebno osjetljivih na stradavanje (temeljem monitoringa prije izgradnje). Sukladno tome, CiS vrijednosti na vjetroagregatima VE Udbina – faza B regulirani su kako slijedi (VA 5 i 6 na segmentu 3 mogu se prebaciti u skupinu VA sa SKP = 2 na istom segmentu, ukoliko se njihova lokacija tijekom detaljnog projektiranja zahvata pomakne na udaljenost od šume veću od 200 m):

Segment	VA	klasa SKP	zakretanje lopatica ispod propisane CiS	konačna CiS (m/s) u funkciji aktualne temperature zraka (t)		
				10 °C ≤ t < 15 °C	15 °C ≤ t < 20 °C	t ≥ 20 °C
3	7 - 10, 12 - 19	2	DA	3	3,5	4
	1 - 6, 11	3	DA	4	4,8	5,5
4	4, 5, 8, 9	2	DA	3	3,5	4
	6, 7	4	DA	4	5	6

63. Pri brzinama vjetra manjim od minimalne proizvodne (tvornički određene ili propisane gornjom mjerom), odnosno kada vjetroagregati nisu u mogućnosti proizvoditi energiju, potrebno je na svim vjetroagregatima VE Udbina – Faza B zakrenuti elise (smanjenjem kuta u odnosu na vjetar, tzv. „blade feathering“) kako se ne bi slobodno okretale.

Buka

64. Redovito održavati vjetroagregate u smislu uklanjanja mehaničkih kvarova koji uzrokuju povećanje buke u sustavu. Intervali održavanja trebaju biti u skladu s preporukom proizvođača.
65. Rad vjetroagregata ograničiti na zvučne snage do 106,5 dB(A), osim na segmentu 4 „Rebička gradina – Srednja Gora“, gdje je potrebno uvesti redukciju zvučne snage vjetroagregata T4-20 za 2dB(A) pomoću uključivanja radnog moda 2.

Mjere gospodarenja otpadom

66. Za svaku vrstu otpada voditi očevidnik o nastanku i tijeku otpada sastavljen od obrasca očevidnika i pratećih listova za pojedinu vrstu otpada u tekućoj godini.
67. Opasni otpad odvojeno sakupljati i skladištiti u posebnim spremnicima te predati ovlaštenoj osobi.

A.3. MJERE ZAŠTITE NAKON PRESTANKA KORIŠTENJA ZAHVATA

Krajobraz

68. U slučaju demontaže, odnosno uklanjanja vjetroelektrane s lokacije, izraditi potrebnu dokumentaciju, uključujući i projekt sanacije krajobraza, sukladno tada važećim propisima i zatečenoj situaciji na lokaciji.
69. Prostor sanirati prema izrađenoj dokumentaciji.

Mjere gospodarenja otpadom

70. Otpad nastao uklanjanjem zahvata odgovarajuće oporabiti i/ili zbrinuti sukladno važećim propisima iz područja gospodarenja otpadom.

B. PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA I EKOLOŠKE MREŽE S PLANOM PROVEDBE

Praćenje velikih zvijeri

- Potrebno je pratiti utjecaj na velike zvijeri prije početka radova, tijekom izvođenja radova te tijekom korištenja metodama foto-zamki i GPS telemetrije. Potrebno je obilježiti GPS ogrlicom najmanje dvije jedinke predstavnika velikih zvijeri. Praćenje treba započeti najmanje šest mjeseci prije početka radova, provoditi tijekom izvođenja radova te najmanje dvije godine po završetku radova, odnosno tijekom korištenja. Praćenje treba provoditi Ovlaštenik za praćenje stanja u području zaštite prirode.
- Rezultate i analizu svih aktivnosti praćenja treba uredno bilježiti i dostaviti središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove zaštite prirode na kraju svake godine praćenja. U ovisnosti o rezultatima monitoringa procijenit će se potreba poduzimanja dodatnih mjera zaštite te eventualno potreba nastavljanja provođenja monitoringa.

Praćenje faune ptica

3. Praćenje utjecaja rada kompleksa vjetroelektrana Udbina na populacije ptica treba provoditi Ovlaštenik za praćenje stanja u području zaštite prirode, tijekom cijele godine za razdoblje od minimalno dvije godine. Praćenje treba obuhvatiti dvogodišnji ciklus cjelogodišnjeg redovitog obilaska terena i pretraživanje prostora oko vjetroagregata radi utvrđivanja broja eventualno stradalih i uginulih ptica. Praćenje se mora zasnivati na rezultatima i metodama ornitološkog dijela studije o utjecaju na okoliš, a treba se sastojati od tri dijela:
  - a. Praćenje lokalne zajednice ptica gnjezdarica sastoji se od izvođenja transekata najmanje dva puta, i to prvi sredinom travnja (od 10. do 20. travnja) i drugi sredinom svibnja (od 10. do 20. svibnja) po istim trasama i istim metodama kako je to učinjeno za vrijeme ornitoloških istraživanja za potrebe SUO. Transekti se trebaju obaviti po stabilnom vremenu bez oborina i jačeg vjetra. Ukoliko se tijekom izvođenja transekta pogoršaju vremenski uvjeti, potrebno je cijeli transekt ponoviti drugi dan, opet u jutarnjim satima. Rezultate transekata treba usporediti sa rezultatima transekata provedenih tijekom terenskih istraživanja nultog stanja za potrebe Studije o utjecaju na okoliš i utvrditi postoje li bitne razlike. Na temelju toga treba utvrditi postoji li stvarni utjecaj vjetroelektrane na lokalnu zajednicu ptica te, ako postoji, kakav je i koliki te na koje vrste ptica djeluje.
  - b. Promatranje ponašanja ptica u blizini vjetroagregata treba započeti već tijekom probnog rada vjetroelektrane. Promatranju ponašanja ptica tj. njihove aktivnosti potrebno je posvetiti najmanje 1 sat po vjetroagregatu mjesečno, raspoređeno pravilno tijekom godine tako da se pokrije cjelogodišnji ciklus. Za svaku opaženu pticu (u krugu od 50 metara od turbine za manje ptice, a u krugu od 250 m za grabljivice) bilježi se vrsta, broj primjeraka i ponašanje (leti, stoji, jedri, hoda, lovi i sl.), a u slučaju leta, odrediti položaj i smjer leta, udaljenost od vjetroagregata, te visinu u odnosu na vjetroagregat (ispod nivoa elisa, u radijusu elisa, na rubu dohvata elisa, iznad ili ispod vrha elise, visoko iznad elise i sl.).
  - c. Pretraživanje područja vjetroelektrane radi utvrđivanja broja eventualno stradalih i/ili uginulih ptica treba obavljati najmanje 1 sat po vjetroagregatu mjesečno, raspoređeno pravilno tijekom godine tako da se pokrije cjelogodišnji ciklus. U krugu od 50 m od osnovice vjetroagregata treba uz pomoć istreniranog potražnog psa pretražiti teren u potrazi za povrijeđenim ili eventualno uginulim pticama, a za svaku uginulu pticu bilježi se udaljenost od baze vjetroagregata, vrsta, spol, te starost i vrijeme stradavanja. O svakom nalazu uginule strogo zaštićene vrste treba obavijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu prirode. U slučaju povećanog pronalaska uginulih ptica potrebno je povećati učestalost nadzora (jednom u 5 dana).
4. Rezultate i analizu svih aktivnosti monitoringa ornitofaune treba dostaviti središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove zaštite prirode na kraju svake godine praćenja. Ovisno o rezultatima odrediti će se je li potrebno nastaviti monitoring ili poduzeti dodatne zaštitne mjere.

Praćenje faune šišmiša

5. Pratiti faunu šišmiša na cjelokupnom istraživanom području u trajanju od minimalno 2 godine nakon izgradnje, s početkom probnog rada vjetroelektrane, kako bi se utvrdio direktan utjecaj (stradavanje) na postojeću populaciju šišmiša kao i eventualne promjene na temelju usporedbi s rezultatima istraživanja prije izgradnje na širem području, a koje su mogle nastati puštanjem vjetroagregata u rad. Praćenje treba provoditi Ovlaštenik za praćenje stanja u području zaštite prirode i obuhvatiti:
  - a) *praćenje stanja*
    - praćenje ometanja/gubitka skloništa i staništa - utvrditi promjene u brojnosti i sastavu vrsta šišmiša prisutnih na području obuhvata zahvata, te promjene u ponašanju i/ili aktivnosti šišmiša, a osobito u odnosu na novonastale linearne elemente u prostoru (pristupne ceste).
    - praćenje migracija - vizualno promatranje uz pomoć ultrazvučnog detektora započeti u kasnijim popodnevnim satima, od sumraka nastaviti praćenje ultrazvučnim detektorom tijekom čitave noći, a moguće je koristiti i telemetrijsko praćenje i druge adekvatne metode.
  - b) *praćenje stradavanja*
    - utvrđivanje smrtnosti šišmiša pretraživanjem područja ispod svakog vjetroagregata, po mogućnosti uz pomoć istreniranog potražnog psa, u radijusu jednakom visini vjetroagregata). U sklopu tih radova

potrebno je zabilježiti vrstu stradalog šišmiša, GPS poziciju svake stradale jedinice, položaj i udaljenost u odnosu na okolne vjetroagregate, stanje trupla i tip ozljede, a o svakom nalazu uginule strogo zaštićene vrste obavijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu prirode. U noći prije utvrđivanja smrtnosti obaviti istraživanja ultrazvučnim detektorom.

6. Praćenje stanja treba započeti čim završi hibernacijsko razdoblje i trajati dok su šišmiši aktivni, najmanje 4 dana mjesečno (najmanje 2 dana mjesečno na svakom segmentu) u razdoblju od početka travnja do kraja listopada. Praćenje stradavanja treba vršiti u razdobljima rada vjetroagregata.
7. Rezultate i analizu svih aktivnosti praćenja stanja i eventualnog stradavanja šišmiša treba uredno bilježiti i dostaviti središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove zaštite prirode na kraju svake godine praćenja, uz obaveznu procjenu potrebe dodatnih zaštitnih mjera i/ili izmjena postojećih. U okviru završnog dvogodišnjeg izvještaja, potrebno je procijeniti i postoji li potreba za daljnjim praćenjem. O eventualnom značajnijem stradavanju potrebno odmah je obavijestiti nadležno tijelo. Završnu odluku o potrebi dodatnih zaštitnih mjera i/ili izmjeni postojećih te potrebi nastavka praćenja donosi središnje tijelo državne uprave nadležne za poslove zaštite prirode.

Praćenje buke

8. Nakon puštanja vjetroelektrane u rad uspostaviti kontinuirano praćenje razina buke tijekom godine dana u naselju Čojluk u kojem je proračunom dobivena najveća razina buke od 44 dB(A), te u zaseoku Donje Selo kod Podlapače u kojem je proračunom dobivena razina buke od 43 dB(A). Tijekom mjerenja bilježiti i brzinu vjetra na vjetroagregatima i mjernom mjestu.
9. Nakon godine dana provesti analizu mjerenja od strane stručne osobe. Pri analizi posebno ocijeniti i učestalost pojavljivanja impulsne buke. Ovisno o rezultatima analize mjerenja, donijeti odluku o potrebi daljnjeg praćenja na temelju sljedećih smjernica:
  - Ukoliko su najviše dopuštene razine buke prekoračene u više od 24 sata godišnje, te je potrebno primjenjivati mjere redukcije rada vjetroagregata, nastaviti s kontinuiranim praćenjem buke tijekom radnog vijeka vjetroelektrane.
  - Ukoliko najviše dopuštene razine buke pri naseljima nisu prekoračene ili su izuzetno rijetko prekoračene (manje od 24 sata godišnje), daljnje praćenje nije potrebno.
  - Mjerenja u slučaju potrebe ili pritužbi stanovništva proširiti prostornom pokrivenošću i trajanjem, prema ocjeni stručne osobe.
10. Ako ocjenske razine buke utvrđene temeljem mjerenja i dodavanjem prilagođenja ukoliko je to potrebno, pri najbližim naseljima prekoračuju najviše dopuštene razine, primijeniti mjeru zaštite dok se buka ne smanji unutar najviših dopuštenih granica. Mjere smanjenja razina buke su:
  - smanjenje (redukcija rada) pojedinih vjetroagregata kontrolom kuta lopatica na način da se postigne smanjena brzina vrtnje, a time i manja buka,
  - isključivanje pojedinih vjetroagregata.

Mjere smanjenja razina buke se moraju primjenjivati tijekom utvrđenih vremenskih intervala. Vremenski intervali se utvrđuju kontinuiranim praćenjem buke.

- II. **Nositelj zahvata, LIKA-FENIKS d.o.o. iz Udbine, Kurjak 32, dužan je osigurati provedbu mjera (A) i praćenje stanja (B) iz točke I. ove izreke kako je to određeno ovim rješenjem.**
- III. **Rezultate praćenja stanja okoliša i ekološke mreže nositelj zahvata, LIKA-FENIKS d.o.o. iz Udbine, Kurjak 32, dužan je dostavljati nadležnom županijskom tijelu za zaštitu okoliša, Agenciji za zaštitu okoliša na propisani način i u propisanim rokovima sukladno posebnom propisu kojim je uređena dostava podataka u informacijski sustav.**
- IV. **Nositelj zahvata, LIKA-FENIKS d.o.o. iz Udbine, Kurjak 32, podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja na okoliš zahvata iz točke I. izreke ovoga rješenja.**
- V. **Ovo rješenje prestaje važiti ukoliko se u roku od dvije godine od dana konačnosti rješenja ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu.**

VI. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva.

VII. Sastavni dio ovog rješenja su grafički prilozi:

- Kompozitna karta M 1:100 000

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata, LIKA-FENIKS d.o.o. iz Udbine, Kurjak 32, podnio je Ministarstvu zaštite okoliša i prirode (u daljnjem tekstu Ministarstvo), 7. prosinca 2012. godine zahtjev za procjenu utjecaja na okoliš vjetroelektrane Udbina – faza B.

U zahtjevu su navedeni svi podaci i priloženi svi dokumenti i dokazi sukladno odredbama članka 6. i članka 7. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“ broj 64/08 i 67/09), kao što su:

- Mišljenje Uprave za prostorno uređenje Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja o usklađenosti namjeravanog zahvata s dokumentima prostornog uređenja (KLASA: 350-02/12-02/23, URBROJ: 531-05-01-12-4 od 25. listopada 2012.).
- Mišljenje da je za planirani zahvat potrebno provesti Glavnu ocjenu s ocjenom drugih pogodnih mogućnosti (KLASA: 612-07/12-01/674, URBROJ: 517-1-1-2-12-4). Potvrdu je 10. srpnja 2012. godine izdala Uprava za zaštitu prirode Ministarstva zaštite okoliša i prirode.
- Studiju o utjecaju na okoliš (u daljnjem tekstu: Studija) koja je priložena uz zahtjev izradio je ovlaštenik OIKON d.o.o. iz Zagreba u prosincu 2012. godine (Broj projekta: 515-08, voditelj Branka Antunović, mag.ing.arch.) koji ima ovlaštenje Ministarstva (KLASA: UP/I 351-02/10-08/133; URBROJ: 531-14-1-1-06-10-2 od 27. rujna 2010).

O zahtjevu nositelja zahvata je na propisani način informirana javnost i zainteresirana javnost objavom informacije o zahtjevu za provedbu postupka (KLASA: UP/I 351-03/12-02/203, URBROJ: 517-06-2-1-1-12-2) na internetskoj stranici Ministarstva 4. siječnja 2013. godine.

Tijekom postupka po predmetnom zahtjevu, dopisom od 29. siječnja 2013. godine Ministarstvu se obratila Udruga za biološka istraživanja – BIOM (u daljnjem tekstu: Udruga) sa zahtjevom za priznavanjem svojstva stranke kao umješača za sudjelovanje u upravnom postupku. S obzirom da u ovom upravnom postupku Udruga ne štiti svoja vlastita prava ili pravne interese, a isto tako da se u ovom postupku ne rješava o pravima ili obvezama kojih bi Udruga mogla biti nositelj, a sve pored utvrđene činjenice da predmetna udruga već na temelju Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 110/07) ima status osobe zainteresirane javnosti u postupku procjene utjecaja na okoliš i sukladno tome pravo u tome statusu sudjelovati u tom postupku, ocijenjeno je da se navedenoj Udruzi ne prizna svojstvo stranke u ovom upravnom postupku u smislu odredbe članka 4. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“ broj 47/09). S tim u svezi Ministarstvo je 31. srpnja 2013. donijelo rješenje kojim se odbija zahtjev Udruge za priznavanjem statusa stranke u upravnom postupku (KLASA: UP/I 351-03/12-02/203, URBROJ: 517-06-2-1-1-13-14).

Radi sudjelovanja u predmetnom postupku, slijedom odredbe članka 77. stavka 1. Zakona Odlukom (KLASA: UP/I 351-03/12-02/203, URBROJ: 517-06-2-1-1-13-3) od 28. siječnja 2013. godine i Odlukom (KLASA: UP/I 351-03/12-02/203, URBROJ: 517-06-2-1-1-13-6) od 11. ožujka 2013. godine imenovano je Savjetodavno stručno povjerenstvo (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

Povjerenstvo je održalo dvije sjednice. Na prvoj sjednici održanoj 21. veljače 2013. u Udbini, Povjerenstvo je nakon očevida lokacije i rasprave procijenilo da Studija, u bitnom, sadrži elemente za donošenje ocjene o prihvatljivosti zahvata, ali da ju u nekim dijelovima treba ispraviti i dopuniti prema uputi Povjerenstva.

Ministarstvo je 28. svibnja 2013. donijelo Odluku o upućivanju Studije na javnu raspravu (KLASA: UP/I 351-03/12-02/203; URBROJ: 517-06-2-1-1-13-10). Zamolbom za pravnu pomoć koordinacija (osiguranje i provedba) javne rasprave povjerena je Upravnom odjelu za graditeljstvo, zaštitu okoliša i prirodu te komunalno gospodarstvo Ličko-senjske županije. Javna rasprava o Studiji radi sudjelovanja javnosti i zainteresirane javnosti u postupku odlučivanja o predmetnom zahtjevu sukladno odredbama članka 139. stavka 2. Zakona održana je u

razdoblju od 20. lipnja do 22. srpnja 2013. godine. Javno izlaganje je održano 11. srpnja 2013. godine u Udbini. Prema Izvješću o održanoj javnoj raspravi (KLASA: 351-03/13-01/02, URBROJ: 2125/1-08-13-13 od 30. srpnja 2013.) tijekom javnog uvida na njihovu adresu pristiglo je ukupno šest pisanih primjedbi, mišljenja i prijedloga zainteresirane javnosti: Udruga za biološka istraživanja – BIOM, Hrvatsko društvo za zaštitu ptica i prirode, Milena Bošnjak, Marija Sertić, Branko Majstorović, Đurđica Drača. U knjigu primjedaba upisana je jedna primjedba. Primjedbe su se, u bitnom, odnosile na procjenu utjecaja na ornitofaunu i to da je korištena metodologija istraživanja ptica neadekvatna za istraživanje utjecaja na ptice; da nije procijenjen utjecaj na ciljne vrste očuvanja za to područje; da je metodologija terenskih istraživanja ornitofaune nedostatna; da nije sagledan utjecaj na jedinke u disperziji i migraciji; da nije dovoljno sagledan kumulativni utjecaj na ciljeve očuvanja ekološke mreže (primjer suri orao); da su predložene mjere zaštite i praćenja zastarjele i neadekvatne.

Povjerenstvo je na drugoj sjednici održanoj 12. rujna 2013. godine u Zagrebu razmotrilo izvješće o provedenoj javnoj raspravi i izložene primjedbe javnosti i zainteresirane javnosti te očitovanje nositelja zahvata koje je dao putem ovlaštenika – izrađivača Studije. Slijedom svega razmotrenog, Povjerenstvo je u skladu s člankom 17. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš donijelo mišljenje o prihvatljivosti zahvata kojim je ocijenilo predmetni zahvat prihvatljivim za okoliš i predložilo mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša.

Prihvatljivost zahvata obrazložena je sljedećim razlozima:

Planirani zahvat kompleks vjetroelektrana Udbina - faza B nalazi se u Ličko-senjskoj županiji na području Općine Udbina. Predstavlja drugu fazu kompleksa vjetroelektrana na 5 lokacija koja obuhvaćaju uzvišenja sjeverno, zapadno i južno od Kravskog polja. Postavljanje vjetroagregata u fazi B planirano je na dvije lokacije:

Segment 3 „Palež - Podlapača“ – na jugozapadu Podlapačkog polja, između naselja Podlapača i masiva Vrebačke staze.

Segment 4 „Rebička gradina - Srednja Gora“ – na jugozapadu i jugu Kravskog polja između naselja Donji Mekinjar, Rebić, Čojluk i Srednja Gora.

Površina iz Registra obnovljivih izvora energije (OIE) faze B VE Udbina iznosi 23,86 km² (11,72 ha+12,14 ha).

Kompleks navedenih vjetroelektrana čine:

- 38 vjetroagregata s pripadajućim platoima za montažu,
- pristupne prometnice koje omogućavaju kolni pristup do prostora vjetroelektrane,
- servisne prometnice za prometno povezivanje vjetroagregata
- energetske i komunikacijske kabli položeni u pristupnim i servisnim cestama.

Ukupna nazivna snaga faze B vjetroelektrane Udbina iznosi maksimalno 114.000 kW (114 MW).

LOKACIJA	BROJ TURBINA	MAKS. UK. SNAGA (MW)
3 Palež – Podlapača	19	57
4 Rebička gradina – Srednja Gora	19	57
UKUPNO:	38	114

Tehnički podaci, priključak na elektroenergetsku mrežu, prometni priključak

Vjetroagregati

Promjer lopatica: maksimalno 120 m

Visina stupa: maksimalno 115 m do glavčine

Nazivna snaga vjetroagregata: maksimalno 3.0 MW

Kompletan rasplet interne srednjenaponske mreže vjetroelektrane Udbina-faza B izvest će se kao kabelski, po trasama koje definiraju pristupne i servisne ceste. Kabli će se izravno polagati u zemlju u kabelske rovove uz rub pristupnih i servisnih cesta na dubini oko 1m.

Za priključak VE Udbina na okolni elektroenergetski sustav predlaže se spoj interne srednjenaponske mreže lokacije 3 Palež – Podlapača i lokacije 4 Rebička gradina – Srednja Gora na 30 kV naponsku razinu TS 35/110 kV Bunić koji se dalje radijalno spaja na 110 kV naponskoj razini preko revitalizirane sekcije Lički Osik - Bunić dalekovoda DV 35(110) kV Lički Osik – Plitvice na 110 kV rasklopno postrojenje TS 110/35 kV Lički Osik.

Ovisno o jediničnoj snazi i klasi vjetroagregata, izračuni pokazuju da se može očekivati godišnji faktor angažiranja oko 28% odnosno 2450 efektivnih sati rada s maksimalnom snagom. Za ukupno 38 turbina faze B to bi iznosilo maksimalno 279.300 MWh (279,3 GWh) godišnje proizvodnje.

Prometnice vjetroelektrane tehničkim karakteristikama usklađuju se sa zahtjevima kretanja kritičnog vozila koje se koristi tijekom montaže turbina. U fazi izgradnje, kada je potrebno osigurati pristup teških vozila sa vangabaritnim teretima, pristupni put izvodi se kao makadamska prometnica s tucaničkim kolničkim zastorom širine 5.0 m. Ukupna širina prometnice u kruni iznosi 6.50 m.

Duljina pristupnih prometnica iznosi:

3 Palež – Podlapača oko 7 km

4 Rebička gradina – Srednja Gora oko 2.250 m

Servisne prometnice su sljedećih duljina:

3 Palež – Podlapača oko 15.250 m

4 Rebička gradina – Srednja Gora oko 14.450 m

Tipski platoi se izvode u minimalnim dimenzijama oko 40 x 20 m, kao zemljani platoi pravilnog oblika. Uz plato na kojem je predviđen smještaj glavne i pomoćne dizalice, potrebno je osigurati prostor za smještaj elisa, prostor za montažu elisa na glavčinu prije podizanja na stup, te prostor za smještaj elemenata stupa. Uz rub platoa izvodi se temeljna stopa stupa. Plato se formira zemljanim radovima iskopa i nasipa.

Prema podacima s mjernog stupa Krbava, na području zahvata dominantan vjetar je sjeveroistočni. Srednjak 10-minutnih brzina vjetra na visini od 50,5 m iznos 3,89 m/s, dok je na visini od 30 m nešto manji i iznosi 3,75 m/s.

Na području zahvata moguća magla se u prosjeku javlja 38 dana u godini, a sumaglica oko 132 dana godišnje. Niske temperature u zimskom razdoblju u kombinaciji sa zimskim maksimumom oborine ili pojavom magle, mogu dovesti do zaleđivanja lopatica i stupova vjetroagregata. Zimsko razdoblje kritično je i zbog snijega koji može ometati rad vjetrogeneratora.

Zbog mogućnosti zaleđivanja lopatica i odbacivanja leda s istih, ugradit će se sustav za odleđivanje lopatica ili poduzeti druge mjere kako bi se spriječili mogući utjecaji od zaleđivanja.

Područje obodnog dijela Krbavskog polja u kojem su smještene dvije planirane lokacije vjetroelektrane Udbina – faza B, izgrađeno je najvećim dijelom od karbonatnih naslaga koje su dobro ili osrednje propusne.

Prostor transformatorske stanice je potencijalni izvor onečišćenja voda zbog mogućeg izlivanja ulja i procjeđivanja zauljenih oborinskih voda tijekom korištenja vjetroelektrane. Mjerama zaštite će se spriječiti navedeni utjecaji.

Uz pravilno postavljanje i održavanje, vjetroelektrana neće imati negativan utjecaj na vode.

Glavni očekivani negativni utjecaji na tlo vezani su uz razdoblje izgradnje planiranog zahvata, kada će doći do trajne i privremene prenamjene tj. odnosno da narušavanja zemljišnog pokrova. Ti utjecaji se odnose na ograničen prostor na kojemu će biti izgrađeni vjetroagregati i platoi za montažu vjetroagregata, pristupni putovi te energetske i komunikacijske kabele. Zemljišni pokrov će biti narušen na površini 67,79 ha.

Tijekom izgradnje vjetroagregata i duž strmih dijelova prometnica moguć je odnos materijala tijekom padalina visokog intenziteta. Postupno ogoljivanje dijelova terena oko vjetroagregata se može spriječiti mjerama zaštite. Tijekom rada vjetroelektrane se ne očekuju nikakvi utjecaji na tlo.

Utjecaji na šume i šumarstvo se očituju u trajnom gubitku površina pod šumom izravnim zaposjedanjem šumsko-proizvodnih površina vjetroagregatima.

Ukupno je trajnim zaposjedanjem potencijalno ugroženo do 65,11 ha šuma i šumskog zemljišta, s ukupnom vrijednošću općekorisnih funkcija šuma od 13.256.906,80 bodova.

Struktura šuma je na predmetnim lokacijama nepovoljna, jer dominiraju degradirani oblici (panjače i šikare) pretežno rijetkog sklopa, kao i neobraslo proizvodno zemljište pa je gospodarska vrijednost šuma na području zahvata mala.

Negativni utjecaji mogu se pojaviti tijekom gradnje, a odnose se na:

- zahvaćanje površine koja je veća od planirane
- fragmentaciju šumskih ekosustava (ostavljanje malih/uskih površina šumskih sastojina nakon prosijecanja trase)
- oštećivanje rubova šumskih sastojina teškom mehanizacijom
- otvaranje novih šumskih rubova u područjima građevinskih radova

- *eksczesne situacije koje se mogu pojaviti tijekom gradnje, a rezultiraju onečišćenjem okoliša. Osim trajnog gubitka površina u zoni građevinskih aktivnosti, zahvat neće imati značajan utjecaj na šumske površine.*

Izgradnja vjetroelektrane Udbina - faza B na području segmenta 3 „Palež – Podlapača“ i segmenta 4 „Rebička gradina – Srednja Gora“ dovest će do prenamjene zemljišta i trajnog gubitka manje površine postojećeg vegetacijskog pokrova, staništa i prisutnih jedinki biljnih svojti na površinama predviđenim za izgradnju platoa vjetroagregata te pristupnih i servisnih cesta. Do trajnog gubitka šumskog pokrova doći će i na području manjeg dijela trase kabela kod vjetroagregata T4-1. Uspostava radnog pojasa dovest će do privremenog gubitka vegetacijskog pokrova pojedinih staništa i njihove degradacije antropogenim zbijanjem tla. Uklanjanjem vegetacije moguće je uklanjanje pojedinačnih jedinki ugroženih i rijetkih biljnih svojti, ali je procijenjeno da utjecaj neće bitno promijeniti stanje njihovih populacija na širem području.

Tijekom izgradnje, rada i održavanja vjetroelektrane mogući su akcidenti poput emisije većih količina štetnih tvari u okoliš ili požara. S obzirom na malu procijenjenu vjerojatnost ovakvih događaja, uz pretpostavku izgradnje poštivanjem nužnih mjera predostrožnosti i opreza te pravovremenu reakciju u slučaju nezgode, rizik od većeg utjecaja na okolna staništa i biljne svojte je malen. Zbog probijanja i krčenja puta za pristup postavljanju vjetroagregata postoji vjerojatnost spontanog naseljavanja i širenja pojedinih ruderalnih i/ili invazivnih biljnih svojti. Uz provedbu mjera zaštite, ocijenjeno je da izgradnja VE Udbina – faza B neće imati značajan utjecaj na raznolikost flore i staništa šireg područja.

Utjecaji na faunu koji se očekuju za vrijeme izgradnje vjetroelektrane očitovat će se u uznemiravanju i, u manjoj mjeri, direktnom stradavanju određenog broja životinja uslijed povećane prisutnosti ljudi, strojeva i transportnih vozila. Ovi utjecaji privremenog su karaktera i ograničeni na uže područje izgradnje. Smanjenje površine prisutnih staništa tijekom izgradnje imat će negativan utjecaj u vidu fragmentacije i gubitka prikladnih staništa za gniježđenje ili lov. Navedene negativne utjecaje moguće je svesti na prihvatljivu razinu uz primjenu predloženih mjera zaštite.

Prilikom rada vjetroelektrane očekuje se povećana razina buke koja može djelovati uznemirujuće i dovesti do izbjegavanja šireg područja vjetroelektrane od strane pojedinih vrsta životinja. Kako se radi o ograničenom području, ocjenjuje se da utjecaj nije značajan. Uslijed rada vjetroelektrane također postoji mogućnost da životinje koje se kreću zrakom (ptice, šišmiši) direktno stradaju u sudaru s elisama vjetroagregata.

Istraživanjem faune šišmiša (koja je u Hrvatskoj strogo zaštićena (NN 99/09)) utvrđeno je da na širem području zahvata potencijalno obitava najmanje 15 vrsta šišmiša. Evidentirano je 19 speleoloških objekata unutar 5 km od planiranog zahvata, a tijekom izgradnje postoji mogućnost i nailaska na druge, još neotkrivene objekte. Na segmentu 3, u blizini planirane pristupne ceste nalazi se špilja Gradine zbog koje je prilikom izrade glavnog projekta zahvata potrebno izmijeniti trasu pristupne ceste na način da se spomenuta špilja zaobiđe na udaljenosti od najmanje 100 m. Zelena pećina, kao najznačajniji objekt za šišmiše u široj okolici, udaljena je 9,5 km od lokacija planiranih vjetroagregata te se procjenjuje da zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na populacije šišmiša koje u njoj obitavaju. Na užem području utvrđena su ukupno 32 točkasta lokaliteta na kojima je zabilježeno 59 preleta. Na lokvama unutar zone 1,5 km od planiranog zahvata nije zabilježena aktivnost šišmiša, zbog zatvorenosti staništa gustim sklopom vegetacije i niske razine vode, izuzev u sumrak kraj lokve na uzvisini Vrh, u proljetno-ljetnom razdoblju.

*Temeljem rezultata terenskih istraživanja, procijenjeno je da će negativni utjecaj na prostorima ranog sukcesijskog stadija šume biti prihvatljiv, s obzirom na zabilježenu nisku aktivnost šišmiša. Na području šumskog staništa, a naročito duž dijela gorskog područja „Staza šuma“ na segmentu 3 i kraj lokve na segmentu 4, moguć je značajan negativan utjecaj na populacije šišmiša koje ovdje obitavaju (vrsta *Pipistrellus pipistrellus* i *Myotis spp.*) Negativan utjecaj očekuje se i na druge, primarno šumske vrste, ali ih je moguće smanjiti na prihvatljivu razinu uz primjenu predloženih mjera zaštite.*

*Ornitološka istraživanja za kompleks VE Udbina 120 MW - Faza B nisu rezultirala pronalaženjem ni jedne vrste ptica koja već nije bila zabilježena tijekom istraživanja za fazu A. Na segmentu 3 „Palež – Podlapača“ zabilježene su ukupno 72 vrste, a na segmentu 4 „Rebička gradina – Srednja Gora“ 69 vrsta ptica. Ornitofauna je daleko najbogatija na Krbavskom polju i polju Podlapača, gdje su zabilježene čak 132 vrste. Tijekom prvobitnog ornitološkog istraživanja uočeno je da je relativno mala, ali postojeća opasnost smještaj dvaju segmenata na brdima između Krbavskog polja i polja Podlapača, zbog potencijalnih preleta ptica između njih, pogotovo za eju livadarku (*Circus pygargus*). Iz tog razloga predložena je izmjena položaja vjetroagregata s početnih položaja na lokacije zapadno i jugozapadno od polja Podlapača te je time prostorni obuhvat faze B*

sada smješten potpuno izvan područja komunikacije između ta dva polja, čime je zahvat postao prihvatljivim za ornitofaunu na tom području.

S obzirom na znatnu prostornu udaljenost zahvata od **zaštićenog područja Laudonov gaj** (6,5 km), vjerojatnost negativnog utjecaja na ovo područje je zanemariva.

Prema izvodu iz baze podataka Državnog zavoda za zaštitu prirode, obuhvat planiranog kompleksa vjetroelektrana Udbina - Faza B nalazi se unutar **ekološke mreže Republike Hrvatske**. Pri tom se zona izravnog utjecaja planiranog zahvata, odnosno građevinski pojas, nalazi unutar područja HR1000021 # Lička krška polja, HR2000632 # Krbavsko polje nalazi se na najmanjoj udaljenosti od 700 m, HR2001012 # Ličko polje 6 km, a HR2000878 # Laudonov Gaj oko 6,5 km od planiranog zahvata. HR2000199 # Zelena špilja udaljena je oko 9,5 km.

Tijekom izgradnje negativni utjecaji očitovat će se u vidu privremenog uznemiravanja divljih životinja te trajnim gubitkom dijela staništa, što se odnosi na područje HR1000021 # Lička krška polja unutar kojeg se nalazi planirani zahvat. Terenskim istraživanjem utvrđeno je da od 11 vrsta ptica koji su njihovi ciljevi očuvanja na užem području planiranog zahvata obitavaju samo vrste rusi svračak i sivi svračak, za koje se navedeni utjecaj ne smatra značajnim. Uznemiravanje će biti veće na šumskim područjima, gdje je unutar građevinskog pojasa neophodna sječa stabala. Negativni utjecaj moguće je ublažiti predloženim mjerama zaštite. Gubitak dijela staništa izgradnjom pristupnih cesta odnosi se na površinu od 90,49 ha i čini 0,03 % površine područja ekološke mreže. Navedeni utjecaj ocijenjen je prihvatljivim imajući u vidu 1) da se radi o šumskim površinama koje su već u velikoj mjeri fragmentirane mozaičnom prostornom izmjenom sa šikarama, travnjacima i kamenjarama (u različitim sukcesijskim stadijima) te s većim površinama u fazi oplodnih sječa i 2) da su ciljevi očuvanja na području zahvata ptice na koje fragmentacija staništa izgradnjom pristupnih putova ima znatno manji negativni učinak nego što je to slučaj kod, primjerice, velikih zvijeri.

Tijekom rada vjetroelektrane moguće je uznemiravanje divljih svojti bukom rada vjetroagregata i većim brojem prometnih vozila i ljudi tijekom njihovog održavanja. Međutim, glavninu nepovoljnog utjecaja za vrijeme rada vjetroelektrane predstavlja mogućnost sudara ptica i šišmiša s elisama vjetroagregata tijekom dnevnih i sezonskih migracija. Time je moguć negativni utjecaj na vrste obiju skupina, a koje su ciljevi očuvanja područja HR2000199 # Zelena špilja, HR2000878 # Laudonov Gaj, HR2000632 # Krbavsko polje, HR2001012 # Ličko polje i HR1000021 # Lička krška polja. Međutim utjecaj je ocijenjen kao prihvatljiv uz primjenu mjera ublažavanja štetnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područje ekološke mreže.

Analizom mogućih kumulativnih utjecaja procijenjeno je da će planirani zahvat povećati opasnost od potencijalnih sudara ptica i šišmiša s elisama vjetroagregata. S obzirom na mjere zaštite propisane Rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš za fazu A planiranog kompleksa i uz obveznu primjenu predloženih mjera ublažavanja štetnih utjecaja negativni kumulativni utjecaj na ciljeve očuvanja ekološke mreže moguće je svesti na prihvatljivu razinu.

Utjecaj na **divljač i lovstvo** očituje se u gubitku lovnoproduktivnih površina. Privremeni gubitak lovnih površina tijekom gradnje vjetroelektrane će iznositi 1.588,5 ha, a trajni gubitak će iznositi 101,7 ha.

Izvođenje radova pri izgradnji vjetroelektrane tj. buka, kretanje teških strojeva te ostalih vozila kao i ljudi uznemirit će divljač koja obitava na području i izazvati njihovu migraciju na mirnija mjesta.

Nakon završetka izgradnje divljač se brzo navikava na promjenu u staništu, te se vraća i nastavlja obitavati u svom staništu, zbog čega se ne očekuju značajniji utjecaji.

Utjecaj izgradnje vjetroelektrane Udbina – faza B na **krajobraz** je ocijenjen u odnosu na utjecaj na fizičku strukturu krajobrazu, utjecaj na krajobrazni karakter i kroz vizualni utjecaj.

Do utjecaja na fizičku strukturu krajobrazu dolazi uslijed izgradnje pristupnih i servisnih cesta, te platoa za montažu vjetroagregata, a uključuje uklanjanje površinskog pokrova i promjene prirodne morfologije terena. Na području na kojem će se izvoditi građevinski radovi trajno će se ukloniti oko 49,04 ha šumske vegetacije (pretežito degradiranih oblika bjelogorične šume rijetkog sklopa) i 18,19 ha prirodne vegetacije (pretežito travnjaka s grmljem). Osim toga, promijenit će se prirodna morfologija terena zasjecima i nasipima (osobito na segmentu 3.). Ovi utjecaji se mogu ublažiti ili spriječiti predloženim mjerama zaštite krajobrazu.

Izgradnja vjetroelektrane će promijeniti krajobrazni karakter šireg okolnog prostora u djelomično tehnološko područje, stranih oblika i dimenzija. Nastala promjena će biti znatna iako okolne krajobrazne cjeline

karakterizira veliko mjerilo Na užem području zahvata, karakter postojećeg krajobraza pretežito doprirodnih obilježja bit će znatno izmijenjen te će poprimiti obilježja tehnoških područja.

Vizualni utjecaj vjetroelektrane je procijenjen na temelju analize teorijske vidljivosti, udaljenosti od zahvata i terenske provjere podataka. On će biti znatan s područja Kravskog polja i okolnih naselja, od kojih se po veličini i značaju izdvaja naselje Udbina. Budući da polje karakterizira veliko mjerilo u kojem prostorne promjene većih opsega i dimenzija nisu izrazito upečatljive osim u neposrednoj blizini, ovaj utjecaj će biti prihvatljiv. Vizualni utjecaj pojedinih segmenata vjetroelektrane se znatno razlikuje s obzirom na prostor na kojem su planirani. Negativan utjecaj na vizure će biti znatan promatrajući segment 3, jer su vjetroagregati tog segmenta postavljeni na vršne dijelove brda koji s jugozapadne strane zatvara manje Podlapačko polje. To se posebno odnosi na naselja Svrakovo Selo i Podlapača iz kojih će vizualni utjecaj, zbog blizine zahvata i orijentiranosti prema polju i lokaciji zahvata, biti velik.

Što se kumulativnog utjecaja tiče, najveći kumulativni vizualni utjecaj A i B faze vjetroelektrane Udbina će biti u naseljima na području istočnog dijela Kravskog polja, iz kojih će se vidjeti i po četiri segmenta vjetroelektrane. Iz naselja Udbina, s najvećim brojem stanovnika na ovom području, vizualni utjecaj će biti veći nego zaseban utjecaj pojedine faze te je procijenjen kao umjereni do velik. Veliki kumulativni vizualni utjecaj nastat će i na području manjeg Podlapačkog polja koje se nalazi između segmenta 2 i 3 te na prostoru manjeg Komičko-Ondičkog polja gdje će utjecaji nastati zbog vjetroagregata segmenta 4 i 5. Vjetroelektrana će također promijeniti krajobrazni karakter i doživljaj ovih područja te opću ugodnost promatranog krajobraza. Pritom Kravsko polje zbog svoje veličine ima veliki kapacitet za vjetroelektrane, dok će izgradnja segmenta A i B vjetroelektrane Udbina znatno promijeniti krajobrazni karakter Podlapačkog polja. Taj utjecaj, iako značajan, smatra se prihvatljivim.

Opisani utjecaji vjetroelektrane Udbina će biti ograničen na vrijeme trajanja vjetroelektrane, a nakon prestanka njezinog rada, uklanjanja elemenata zahvata i sanacije predmetne lokacije, utjecaj će biti minimalan i s vremenom će u potpunosti iščeznuti.

Na temelju postojeće raspoložive dokumentacije o registriranim, preventivno zaštićenim i evidentiranim **kulturnim dobrima** na prostoru planiranog zahvata, pisanih i drugih podataka, te rezultata pregleda terena, utvrđeni su potencijalni arheološki lokaliteti i mogući utjecaji. Utvrđeno je da mogu biti ugrožena dva potencijalna arheološka lokaliteta: na segmentu 3 „Palež – Podlapača“ na lokaciji vjetroagregata T3-4 i segmentu 4 „Rebička gradina – Srednja Gora“ na lokaciji vjetroagregata T4-15 (Pištalica, kota 874) te je nužan stalni arheološki nadzor kako bi se izbjegao mogući utjecaj. Od tradicijskih elemenata u prostoru potencijalno je ugrožen bunar na položaju Vrh-bunar, no primjenom predloženih mjera zaštite to se može spriječiti.

Tijekom izgradnje vjetroelektrane emitirat će se **buka** koja je svojstvena građevinskim radovima. Zbog udaljenosti stambenih objekata (najbliže naselje je zaselak Donje Selo udaljeno oko 420 m) i privremenog karaktera ove buke utjecaj se ne procjenjuje kao značajan.

Proračuni pokazuju da je buka tijekom rada vjetroelektrane noću u najbližim naseljima, uz korištenje radnog moda koji smanjuje zvučnu snagu vjetroagregata T4-20 kod naselja Čojluk za 2 dB(A), manja od najviših dopuštenih vrijednosti (45 dB(A)) prema Pravilniku o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave (NN 145/04) i članku 132. Prostornog plana uređenja Općine Udbina. Uvjet najviše dopuštene razine buke od 55 dB(A) koji vrijedi za dnevno razdoblje pri najbližim naseljima je zadovoljen.

Predložene mjere zaštite uključuju neprekidno mjerenje buke kojim će se utvrditi stvarne razine buke pri najbližim kućama.

Za procjenu **treperenja i zasjenjivanja** za zone namijenjene stanovanju u okolici kompleksa vjetroelektrane Udbina - faza B korištena je metoda analogije sa zaključcima temeljem provedenog proračunom za fazu A, te je zaključeno da je većina naselja u širem području zahvata potpuno izvan prostornog dosega treperenja sjene, uz izuzetak dva naselja (Podlapača – Donje Selo i Čojluk) koja su najvjerojatnije također unutar granične zone prema vrijednostima intenziteta treperenja sjene iznad preporučenih. Stoga se utjecaj treperenja sjene može ocijeniti kao prihvatljiv i za fazu B. Osim toga, zbog udaljenosti od cestovne infrastrukture ne očekuje se utjecaj na sigurnost prometa.

Investitor je jedinici lokalne samouprave na čijem se području nalazi vjetroelektrana dužan plaćati iznos od 0,01kn/kWh isporučene električne energije. Ta sredstva mogu imati pozitivan utjecaj na razvoj Općine Udbina

ako se ulože u razvojne projekte koji će poboljšati uvjete života stanovnika, posebno onih naselja koja su najbliža vjetroelektrani.

Osim toga, pri izgradnji vjetroelektrane zapošljavati će se značajan broj ljudi iz lokalne zajednice, što pruža mogućnost porasta gospodarskih aktivnosti u toj zajednici (uključivanjem domaćih tvrtki i fizičkih osoba).

Utjecaj u slučaju ekološke nesreće i rizik njezina nastanka

Izvanredni događaji koji mogu ugroziti sigurnost ljudi mogu nastati rušenjem vjetroagregata, otrgnućem lopatica ili njihovim zaleđivanjem te zbog požara.

S obzirom da je najbliže građevinsko područje naselja Podlapača – Donje Selo udaljeno više od 400 m, što je dovoljna minimalna udaljenost za akcidentne situacije u slučaju havarije, pa se može ocijeniti da opasnost za sigurnost ljudi u naseljima ne postoji.

U slučaju rada vjetroagregata u uvjetima zaleđivanja lopatica, tj. u slučaju hvatanja leda na lopaticama rotora, moguće je da komadići leda budu odbačeni s agregata zbog aerodinamičkih i centrifugalnih sila. Budući da je predviđeno da agregati budu opremljeni odgovarajućom opremom ili sustavom kontrole rada koji će onemogućiti pojavu zaleđivanja, opasnosti za stanovništvo nema.

Mogućnost požara je minimalna, s obzirom na tehničke karakteristike vjetroagregata koji će se primijeniti. Pravilnim izborom i dimenzioniranjem elektroopreme i zaštitnih elemenata, ostvaruje se visoka razina sigurnosti od požara.

Utjecaj na okoliš nakon prestanka rada vjetroelektrane

U slučaju uklanjanja vjetroelektrane, postupak rastavljanja i uklanjanja je relativno jednostavan i ne uzrokuje veće zahvate u prostoru, pa nema s time povezanih negativnih utjecaja. Materijali od kojih je načinjena vjetroelektrana će se oporabiti ili zbrinuti sukladno s tada važećim propisima.

Ministarstvo je u daljnjem postupku razmotrilo mišljenje Povjerenstva, mišljenje javnosti i zainteresirane javnosti i očitovanje nositelja zahvata. Slijedom razmotrenoga i primjenom važećih propisa koji se odnose na predmetni zahvat, na temelju svega navedenog, Ministarstvo je utvrdilo da zbog neutemeljenosti nije moguće prihvatiti mišljenje javnosti i zainteresirane javnosti izloženo tijekom javnog uvida:

- Primjedbe udruga „BIOM“ i „Hrvatskog društva za zaštitu ptica i prirode“ koje su se odnosile na procjenu utjecaja na ornitofaunu nisu prihvaćene budući se o svim spomenutim temama u vezi provedenih istraživanja ornitofaune koje se navode u prigovorima vodilo računa tijekom izrade studije. Terensko istraživanje ptica napravljeno u skladu s najboljom poznatom praksom u vrijeme provođenja terenskih istraživanja konkretnom metodologijom, na temelju kvalitetnih podataka, te su na temelju njih doneseni zaključci iza kojih stoje autori ornitološkog dijela studije.
- Dodatni prigovori Hrvatskog društva za zaštitu ptica i prirode navode da je studija nepotpuna jer ne obuhvaća sve planirane zahvate te se navodi nedostatak varijantnih rješenja. Ove teme su već uzete u obzir tijekom izrade studije. Naime, u uvodnom dijelu studije objašnjeno je da studija obrađuje dvije lokacije (faza B) kompleksa VE Udbina 120 MW koje su definirane kasnije tijekom razvoja projekta budući da je na prvobitnim lokacijama prepoznat značajan utjecaj na ornitofaunu. U Studiji za fazu B je sagledan kumulativni utjecaj cjelovitog kompleksa VE Udbine 120 MW na ukupni prostor Krbavskog polja (posebice s aspekta utjecaja na ptice, šišmiše i krajobraz). U odgovarajućem poglavlju studije su obrazložena varijantna rješenja cjelovitog kompleksa vjetroelektrana Udbina razmatrana tijekom razvoja projekta gdje su uzeti u obzir preliminarni rezultati praćenja ptica i šišmiša pa je nakon modifikacije određeno 5 konačnih lokacija. Paralelno s izradom studije za fazu B korigiran je u projektu broj i raspored vjetroagregata u svrhu izbjegavanja negativnih utjecaja na kulturnu baštinu što je obrazloženo u studiji te su prikazani utjecaji i predložene mjere zaštite za konačno odabranu varijantu. Mogućnost proizvodnje iste energije na drugom mjestu ili uz korištenje drugih izvora energije ne ulazi u okvir istraživanja SUO.
- Nadalje, navodi koji se odnose na nedostatak podataka koji su u vezi s procjenom utjecaja zahvata na okoliš i ekološku mrežu, navodi da nisu razmatrane kompenzacijske mjere i uvjeti u slučaju uništavanja staništa od važnosti za Europsku Uniju, da će izgradnja pristupnih putova omogućiti širenje neželjenih i invazivnih vrsta, a vjetroagregati trajno i nepopravljivo uništiti krajobrazni pejzaž čitavog kraja Krbavskog i Podlapačkog polja, te da zahvat nije usklađen s nacionalnim zakonodavstvom nisu prihvaćeni. Opis procesa koji omogućuju razvoj postojeće biološke i krajobrazne raznolikosti na

području zahvata i opis funkcioniranja ekoloških sustava nisu relevantni s obzirom na prepoznate moguće utjecaje izgradnje zahvata te bi opterećivali Studiju. Popis svih prisutnih biljnih svojti kao i svih podataka o rasprostranjenosti i brojnosti svake zaštićene i strogo zaštićene životinjske svojte koja potencijalno obitava na području zahvata nepotrebno opterećuje tekst Studije. Iz tog razloga navedene su samo ugrožene i strogo zaštićene biljne svojte, od kojih su detaljnije obrađene ugrožene svojte, dok su detaljni podaci o brojnosti i rasprostranjenosti za životinjske vrste navedeni za one vrste na koje je moguć negativan utjecaj, a s obzirom na opseg postojećih podataka, odnosno njihovom stupnju istraženosti na nacionalnoj razini. Direktno zauzeće staništa na području razmatranog utjecaja izgradnje zahvata prikazano je na Karti staništa u mjerilu 1:15 000, a Studija je nadopunjena s prikazom gubitka pojedinog stanišnog tipa u hektarima. Utjecaji na svojte i populacije te rijetka i ugrožena staništa zahvaćena planiranim zahvatom obrađeni su u sklopu procjene mogućih utjecaja zahvata na floru, faunu i ekološku mrežu na temelju dostupnih literaturnih podataka o prisutnim vrstama i ciljano za područje planiranog zahvata, jednogodišnjeg istraživanja ptica i šišmiša te terenskih istraživanja flore. Kolika je ekološka šteta koja će nastati zbog tih utjecaja sagledano je kroz analizu mogućnosti značajnih utjecaja na ekološku mrežu, a izračun štete nije obaveza izrađivača Glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu niti je definiran sadržajem Studije o utjecaju na okoliš. Kompenzacijske mjere nisu razmatrane budući da je procijenjeno da planirani zahvat, uz pridržavanje svih predloženih mjera ublažavanja utjecaja, neće imati značajan negativan utjecaj ni na divlje svojte – ciljeve očuvanja ni na cjelovitost ekološke mreže. Osim toga Studijom su predložene mjere zaštite okoliša koje uključuju kontinuirano praćenje pojave alohtonih biljnih vrsta tijekom izgradnje zahvata i njihovo pravovremeno uklanjanje (čim se pojave!), čime se sprječavaju (neželjene) promjene u okolišu. U Studiji je procijenjeno da će utjecaj na krajobraz šireg područja zahvata biti značajan, te da je uz određene mjere zaštite okoliša, kao i optimalna projektantska rješenja, negativne utjecaje moguće ublažiti odnosno svesti na prihvatljivu razinu. Primjedba da zahvat nije usklađen s nacionalnim zakonodavstvom se odbacuje jer autor primjedbe ne navodi na koji su način prekršeni članci i stavci koje citira.

Detaljni odgovori na primjedbe javnosti i zainteresirane javnosti elaborirani su u dokumentu koji prileži spisu predmeta.

Slijedom svega naprijed navedenog Ministarstvo je utvrdilo da je zahtjev nositelja zahvata osnovan te da je namjeravani zahvat prihvatljiv za okoliš i ekološku mrežu uz primjenu mjera zaštite i programa praćenja stanja okoliša i ekološke mreže kako stoji u izreci ovog rješenja u točki I.

Kod određivanja mjera, što ih nositelj zahvata mora poduzimati (točka I. izreke ovog Rješenja), Ministarstvo se pridržavalo i načela predostrožnosti navedenih u članku 9. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 110/07), koji nalaže da se razmotre i primjene mjere koje doprinose smanjivanju onečišćenja okoliša utvrđene propisima i odgovarajućim aktom.

Mjere zaštite voda temelje se na člancima 40., 63., 70. i 72. Zakona o vodama („Narodne novine“, br. 153/09, 63/11, 130/11, 56/13).

Mjere zaštite tla temelje se na članku 20. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 110/07).

Mjera zaštite šumskih ekosustava temelje se na člancima 44.-49. Zakona o šumama („Narodne novine“, br. 140/05, 82/06, 129/08, 80/10, 124/10, 25/12, 68/12).

Mjere zaštite flore i staništa temelje se na člancima 41. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 70/05, 139/08, 57/11) i člancima 8. i 11. Pravilnika o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te o mjerama za očuvanje stanišnih tipova („Narodne novine“ 07/06, 119/09).

Mjere zaštite faune i ekološke mreže temelje se na člancima 47. 49., 65., 86. i 97. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 70/05, 139/08 i 57/11), Smjernicama za zaštitu ptica od stradavanja na električnim vodovima („Guidelines for mitigating conflict between migratory birds and electricity power grids“, CMS2011).

Mjera zaštite divljači temelje se na članku 53. Zakona o lovstvu („Narodne novine“, br. 140/05, 75/09 i 153/09) i stručnoj praksi.

Mjere zaštite krajobraza temelje se na članku 193. Zakona o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“, br. 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12, 55/12 i 80/13), članku 58. Zakona o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“, br. 152/08, 124/09, 49/11 i 25/13), te člancima 3. i 83. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 70/05, 139/08 i 57/11).

Mjere zaštite kulturne baštine temelje se na Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, br. 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12 i 136/12).

Mjere zaštite prometa temelje se na članku 154. Zakona o sigurnosti prometa na cestama („Narodne novine“, br. 67/08, 48/10, 74/11, 80/13) te stručnoj praksi.

Mjere zaštite od buke temelje se na člancima 3, 4 i 5 Zakona o zaštiti od buke („Narodne novine“, br. 30/09 i 55/13) te čl. 17. Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave („Narodne novine“, br. 145/04).

Mjere zaštite od zaleđivanja temelje se na stručnoj praksi.

Mjere zbrinjavanja otpada su u skladu sa člancima 20. i 39. Zakona o otpadu („Narodne novine“, br. 178/04, 111/06, 60/08, 87/09).

Program praćenja ptica, šišmiša i velikih zvijeri se temelji na člancima 36. i 66. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 70/05, 139/08, 57/11) i članka 31. i 33. Pravilnika o ocjeni prihvatljivosti plana, programa i zahvata za ekološku mrežu („Narodne novine“, br. 118/09).

Program praćenja buke temelji se na čl. 3. Zakona o zaštiti od buke („Narodne novine“, br. 30/09 i 55/13) i čl. 5. Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave („Narodne novine“, br. 145/04).

Nositelja zahvata se člankom 121. stavkom 1. Zakona o zaštiti okoliša obvezuje na praćenje stanja okoliša posredstvom stručnih i za to ovlaštenih pravnih osoba, koje provode mjerenja emisija i imisija, vode očevidnike te dostavljaju podatke nadležnim tijelima, a obavezan je sukladno članku 121. stavku 5. istog Zakona osigurati i financijska sredstva za praćenje stanja okoliša.

U situaciji da se na osnovi praćenja stanja okoliša utvrde promjene u okolišu koje prelaze granice propisane zakonima, provedbenim propisima, normama i mjerama, Ministarstvo sukladno članku 26. stavku 3. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09) radi lakšeg i bržeg propisivanja dodatnih mjera zaštite okoliša to povjerava tijelu nadležnom za obavljanje poslova zaštite okoliša Ličko-senjske županije.

Prema odredbi članka 75. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša nositelj zahvata podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Rok važenja ovog Rješenja propisan je u skladu sa člankom 80. stavkom 1. Zakona o zaštiti okoliša.

Obveza objave ovoga rješenja na internetskoj stranici Ministarstva utvrđena je člankom 7. stavkom 1. točkom 3. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

Da bi se ocijenilo da predložene mjere zaštite okoliša za fazu B vjetroelektrane Udbina proizlaze iz zakona, drugih propisa, standarda i mjera koje nepovoljni utjecaj svode na najmanju moguću mjeru i postižu najveću moguću očuvanost okoliša, temeljem članka 69. stavka 4. Zakona o zaštiti okoliša proveden je postupak procjene utjecaja na okoliš prije izdavanja lokacijske dozvole. Osim toga, sukladno članku 69. stavka 2. istog Zakona u provedenom postupku procjene utjecaja na okoliš sagledani su mogući nepovoljni utjecaji na sastavnice okoliša i opterećenje okoliša. Stoga je na temelju članka 79. stavka 1. Zakona odlučeno kao u izreci ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Rijeci, Barčičeva 3, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba za zahtjev i ovo Rješenje propisno je naplaćena državnim biljezima u ukupnom iznosu od 70,00 kuna prema Tar. br. 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi, Zakona o upravnim pristojbama (Narodne novine, br. 8/96, 77/96, 95/97, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05, 129/06, 117/07, 25/08, 60/08, 20/10, 69/10, 49/11, 126/11, 112/12 i 19/13).

DOSTAVITI:

1. LIKA FENIKS d.o.o., Kurjak 32, Udbina (**R s povratnicom**)

Na znanje:

2. Ličko-senjska županija, Dr. Franje Tuđmana 4, Gospić
3. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uprava za inspekcijske poslove, ovdje
4. Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, Uprava za prostorno uređenje, Republike Austrije 20, Zagreb
5. Pismohrana u spisu predmeta, ovdje